

Міністерство культури України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
Кафедра публічного управління та гуманітарних наук

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО:
ОСНОВНІ ВИМІРИ

Київ – 2017

УДК 316.32(477)

ББК 66.3(4Укр)'6Я431

У-45

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту практичної культурології та арт-менеджменту НАКККіМ Протокол № 10 від 6 червня 2017р.

Українське суспільство: основні виміри : матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної конференції (Київ, 25 травня 2017 р.). – К.: НАКККіМ, 2017. – 144 с.

Збірник укладено за матеріалами Всеукраїнської науково-теоретичної конференції: Українське суспільство: основні виміри. Конференція проводилась 25 травня 2017 р. кафедрою публічного управління та гуманітарних наук Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. До збірника ввійшли тези доповідей учасників конференції.

Редакційна колегія:

Чернець В.Г. – ректор Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (НАКККіМ), доктор філософії, професор, заслужений працівник освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, почесний академік Національної академії мистецтв України, академік Академії наук Вищої школи України (*голова редколегії*);

Литвин С.Х. – проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків НАКККіМ, доктор історичних наук, професор (*заступник голови редколегії*);

Дичковський С.І. – директор Інституту практичної культурології та арт-менеджменту, кандидат педагогічних наук, доцент;

Бойко В.І. – завідувач кафедри публічного управління та гуманітарних наук НАКККіМ, кандидат філософських наук, доцент;

Святненко А.В. – професор кафедри публічного управління та гуманітарних наук НАКККіМ, кандидат історичних наук, доцент;

Рева Т.С. – доцент кафедри публічного управління та гуманітарних наук НАКККіМ, кандидат політичних наук.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність викладених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали.

УДК 316.32(477)

ББК 66.3(4Укр)'6Я431

© НАКККіМ, 2017

© Автори, 2017

Каблова Т. Б.
к. мист., доцент,
Київський університет ім. Бориса Грінченка;
Румянцева С. В.
ст. викладач,
Київський університет ім. Бориса Грінченка (м. Київ)

РЕГІОНАЛЬНА ХОРОВА КУЛЬТУРА ЯК ПРОЯВ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ

Культура постає як суспільно-історична форма буття, що уподібнює своє реальне існування до буття природних об'єктів. Тобто, набуває онтологічний статус і тим самим, подібно явищам і предметам природи, стає доступною експериментальному та теоретичному вивченню. При цьому музична культура постає як сукупність природних та пост природних факторів. Як відомо, будь-яка культура є результатом перетворення існуючих природних форм в об'єкти: фізіологічні емоції – в духовне почуття, інстинктивні «моделі потрібного майбутнього» – в проект і ідеал, стихійні рухи тіла – в мову жестів, розмноження – в любовний зв'язок, стада – в суспільство, звукові сигнали – в словесну мову, крик – в спів. Тобто культурне перетворення природи відбувалося і продовжує відбуватися на двох рівнях: 1) зовнішньо – по відношенню до людини природної даності (іманентний зв'язок людина-суспільство та вплив суспільства на світосприйняття людини); 2) власне людська особистість – тілесні та психічні аспекти.

Музика, особливо вокальна, є невід'ємною складовою нашого життя. Музичне мистецтво постає певним наративом для втілення суспільно-історичного контексту, збереженням основних цінностей епохи та людства. Спів є цілком логічним проявом який походить від природних можливостей будь-якої людини, а хоровий спів є характерною ознакою нашої нації. Особливого значення це набуває у формуванні регіональної хорової культури.

Регіональна хорова культура є похідною від умов свого натурального виникнення. Людині притаманна здібність співати незалежно від голосових можливостей, про це свідчить наявність побутових, календарно-обрядових пісень. Хорова культура більш наближена до відтворення основних історичних та соціальних моментів. Своєю колективістською формою вона зберігає індивідуальні аспекти людського буття. Концепт регіональної хорової культури постає як особлива взаємодія системних компонентів, які є проявом специфічної художньої діяльності, основою якого є прямий та зворотній зв'язок соціокультурних, художньо-естетичних та біофізичних факторів.

Хорова культура за своєю суттю є потужним засобом самоствердження та етнічної самоідентифікації українського народу. Вона уособлюється як унікальне явище, як окрема культурологічна система в контексті світового культуропростору. Осмислення та цілісне відтворення панорами історичного розвитку хорової культури України є важливим завданням вітчизняного мистецтвознавства й вбачається неможливим без докладного дослідження окремих регіонів

країни. Саме вона сприяє виникненню діалогу не тільки між різними етнічними чи регіональними групами, що складають єдиний державний культуропростір.

Як одна з європейських країн, Україна складається з багатьох різноманітних етнічних та етнографічних регіонів, кожен з яких вирізняється власною історією, особливостями розвитку матеріальної і духовної культури, специфікою національних традицій, своєрідною регіональною ідентичністю. Глибоке знання свого ко-ріння, генези своєї сутності, дозволяє не тільки любити українську мову і культуру, а й позиціонувати її як частину європейської скарбниці народних традицій.

В сучасній незалежній Україні, як і в усьому світі, все більшого значення набувають проблеми подолання глобалізаційної кризи та урбанізаційних процесів у суспільстві шляхом відродження духовних цінностей і багатовікових національних культурних традицій, розвитку культурної самосвідомості й самоідентичності кожної особистості, кожного громадянина держави.

Культурна самобутність української нації має значну регіональну фрагментованість, особливістю котрої є етнокультурна строкатість населення. Дослідження регіональної специфіки уможлиблює обґрунтування багатомірності культурного процесу й розмаїття локальних культурних форм. Вивчення регіональної специфіки сучасної хорової культури надає можливість опанувати розвиток музичної культури в національному, історичному та соціокультурному аспектах. Українські пісні постають як певний культурний маркер епохи, вони несуть історико-естетичне навантаження, що склалося віками. Отже, спираючись на те, що мистецтво в Україні розвивалося як вокально-хорове, стає очевидним те, що традиції регіональної народнопісенної творчості є найбільш ефективною формою діалогу сучасного та минулого.

УДК 78.034 (477.51)

Кавунник О.А.

к. мист., доцент, Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя (м. Ніжин)

ОСВІТНЬО-МИСТЕЦЬКІ ТРАДИЦІЇ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МУЗИКАНТА-ПЕДАГОГА

На зламі ХХ-ХХІ століть мистецькі аспекти творчості студентів у вищих навчальних закладах (III, IV рівні акредитації) гуманітарного спрямування становлять важливий компонент їх фахової підготовки. В ряду з набуттям компетенцій як суми знань та досвіду в певному колі питань, студенти здобувають навички культуротворення, значення якого важко переоцінити для майбутньої педагогічної діяльності. Ствердженням є студентська творчість на музично-педагогічному факультеті, з 2006 р. – факультет культури і мистецтв Ніжинського державного університету (далі – НДУ) імені Миколи Гоголя.

Опрацювання архівних документів, дисертацій, монографій, газетно-журнальної періодики з історії культури, мистецтва, освіти України, підсумкових

Денисюк Ж.З. ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ І ПРЕЦЕДЕНТНІСТЬ ПОСТФОЛЬКЛОРУ В ПРОСТОРІ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ.....	65
Дьяченко Р. В. ГОСТИННИЙ ЛЬВІВ: МІСТО З ЦІКАВИНКАМИ.....	66
Зайцева В. І. ОБРАЗНО-ВІЗУАЛЬНА МОВА ІЛЮСТРУВАННЯ П'ЄСИ «НАТАЛКА ПОЛТАВКА» ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ МИКОЛИ КОМПАНЦЯ	68
Зосім О. Л. МІСЦЕ ПРОТЕСТАНТСЬКОЇ ПІСЕННОСТІ У СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОМУ ДУХОВНО-ПІСЕННОМУ РЕПЕРТУАРІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТИ.....	70
Каблова Т. Б., Румянцева С. В. РЕГІОНАЛЬНА ХОРОВА КУЛЬТУРА ЯК ПРОЯВ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ	73
Кавунник О.А. ОСВІТНЬО-МИСТЕЦЬКІ ТРАДИЦІЇ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МУЗИКАНТА-ПЕДАГОГА.....	74
Кондратюк В.Ю. КИЇВСЬКИЙ ТЕАТР КЛАСИЧНОГО БАЛЕТУ В КУЛЬТУРОТВОРЧОМУ ПРОСТОРІ КІНЦЯ ХХ СТОЛІТТЯ.....	77
Костюкова В. М. РЕКОНСТРУКЦІЯ ВИШИВКИ ЗА ЕСКІЗАМИ КАЗИМИРА МАЛЕВИЧ	80
Кулик А. В. ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ РІШЕНЬ ВХІДНИХ ГРУП РОЗТАШОВАНИХ У ПЕРШИХ ПОВЕРХАХ ЖИТЛОВИХ БУДИНКІВ ПІДПРИЄМСТВ ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	83

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО:
ОСНОВНІ ВИМІРИ

25 травня 2017р.

Редактор

Т. С. Рева

Комп'ютерна верстка

С. І. Супруненко

Підп. до друку 8.06.2017. Формат 60 x 84 ¹/₁₆. Папір др. апарат.

Видавець і виготовлювач

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру

суб'єктів видавничої справи

ДК № 3953 від 12.01.2011

